

The Slovenian
Institute
of Auditors

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE
Župančičeva 3

1000 LJUBLJANA

Dunajska cesta 106
1000 Ljubljana, SLOVENIJA

Telefon: (01) 568 55 54, 568 56 36

Telefaks: (01) 568 63 32

Spletna stran: www.si-revizija.si

Elektronska pošta: info@si-revizija.si

ID številka za DDV: SI27055264

Vaš znak:

Naš znak:

Ljubljana,

7.5.2014

Zadeva: PREDLOG UREDITVE DELOVANJA SODNIH IZVEDENCEV IN CENILCEV

IZHODIŠČE

Sodni izvedenci in sodni cenilci, ki jih na podlagi določb 12. poglavja Zakona o sodiščih (ZS), imenuje minister pristojen za pravosodje morajo poleg zahtev, ki jih določa že ZS biti vrhunski strokovnjaki določenega strokovnega področja ali podpodročja, za katerega so imenovani. Poleg osebnostnih lastnosti morajo imeti torej znanje in vedenje o stroki za katero so imenovani, svoje znanje morajo stalno vzdrževati in obnavljati in morajo biti podvrženi nadzoru. Vsaka stroka, združena v okviru **ustreznega zakonsko določenega strokovnega združenja** mora s svojimi pravili poskrbeti, da so lahko za sodne izvedence in cenilce imenovani le **najboljši strokovnjaki**. Prav tako mora **izvajati nadzor** nad njimi in v primeru ugotovitve hujših kršitev pravil stroke, proti takim svojim članom tudi **ustrezno ukrepati**.

Trenutna ureditev položaja in delovanja sodnih izvedencev in sodnih cenilcev ni ustrezna. Slovenski inštitut za revizijo na problematiko povezano s sodnimi izvedenci in cenilci opozarja že vrsto let in veseli nas, da se je Ministrstvo za pravosodje odločilo to področje urediti. V tej zvezi na podlagi sklepov sestanka dne 18. aprila 2014 dajemo naslednje predloge in pobude ukrepov za celovito ureditev tega področja. Pripombe in predloge dajemo le za področja, za katera je po Zakonu o revidiranju (ZRev-2) pristojen Slovenski inštitut za revizijo

1. Na novo je treba oblikovati oziroma prečistiti, ter določiti izvedeniška in cenilska strokovna področja in podpodročja.

Obrazložitev:

Trenutno veljavni seznam strokovnih področij in podpodročij za katere so imenovani sodni izvedenci in sodni cenilci je nastajal dolgo časa in stihjsko brez sistematične ureditve tako seznama, poimenovanja in opredelitve strokovnega področja oziroma podpodročja za katerega je imenovan sodni izvedenec oziroma sodni cenilec. Predlagamo, da se oblikuje nov seznam področij in podpodročij ter se pri vsakem področju oziroma podpodročju navede tudi kratek opis s podrobnejšo opredelitvijo in navedbo strokovnih znanj za katere so bili imenovani sodni izvedenci oziroma sodni cenilci. Le v razmislek dodajamo, da bi se bilo

morda smiselno pri tem ravnati oziroma zgledovati po tematskih področjih iz pravnoinformacijskega sistema Republike Slovenije

<http://www.pisrs.si/Pis.web/pravniRedRSDrzavniNivoKazalaTematskoKazalo#>

oziroma narediti nanj povezavo.

Prav tako predlagamo razmislek o tem, da poklice, ki so (vsaj delno) zakonsko urejeni (po ZRev-2 so to pooblaščen revizor, pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin, strojev in opreme in podjetij, preizkušeni notranji revizor, preizkušeni revizor informacijskih sistemov, preizkušeni računovodja, preizkušeni davčnik) ustrezno uvrsti v seznam med področja oziroma ustrezna podpodročja sodnega izvedeništva in cenilstva.

2. Vstopni pogoj za sodnega izvedenca oziroma cenilca mora biti uspešno opravljen preizkus znanja.

Obrazložitev:

Menimo, da bi bilo smiselno razmisliti o tem, da je za vstopni pogoj za opravljanje posebnega preizkusa znanja za tista področja sodnega izvedeništva in cenilstva, ki jih ureja poseben predpis (na primer strokovno področje revidiranja in strokovna področja računovodstva, poslovnih financ, notranjega revidiranja, revidiranja informacijskih sistemov, davčnega proučevanja in svetovanja ter ocenjevanja vrednosti podjetij, nepremičnin ter strojev in opreme, ki jih ureja ZRev-2) pridobljen naziv po posebnem predpisu.

Menimo, da bi morali vsi kandidati (vključno z imetniki navedenih strokovnih nazivov) v vsakem primeru opraviti preizkus strokovnega znanja in praktičnih sposobnosti za opravljanje izvedeniškega oziroma cenilskega dela.

3. Imenovani sodni izvedenci in cenilci se lahko sklicujejo na svoj status samo v zakonsko določenih primerih - 85. člen ZS.

Obrazložitev:

Osebe, ki so imenovane za sodnega izvedenca oziroma sodnega cenilca samo v zakonsko predpisanih primerih. Vprašanje, ki se pojavlja je, ali je določba druge alineje 85. člena ZS primerna oziroma kako široko jo razlagati. Ne glede na povedano pa menimo, da bi morali biti sodni izvedenci oziroma cenilci povrženi nadzoru v vseh primerih, ko se sklicujejo na ta svoj status. Predlagamo razmislek o tem, da bi vsi sodni izvedenci oziroma cenilci morali obvezno elektronsko (npr. letno) poročati ministrstvu pristojnem za pravosodje o vseh v tem letu izdanih izvedenskih mnenjih oziroma cenitvah v katerih so se sklicevali na svoj status. Nepopolno in nepravočasno poročanje je avtomatično razlog za razrešitev.

4. Zagotovitev stalnega strokovnega izpopolnjevanja in izobraževanja

Obrazložitev:

Sodni izvedenci in cenilci se morajo v skladu s 87. členom ZS stalno strokovno izpopolnjevati in izobraževati. Predlagamo razmislek o sprejemu posebnega pravilnika, ki bi podrobneje urejal pravila tovrstnega izobraževanja. Nekatere stroke (vsaj tiste, ki jih ureja ZRev-2) imajo to že urejeno tako, da je z zakonom oziroma pravili stroke določeno, da je stalno strokovno izobraževanje eden izmed pogojev, da je oseba uvrščena na seznam. Glejte primeroma:

http://www.si-revizija.si/o_siru/dokumenti/akti/prav-dodat_izob-ocen.pdf

Predlagamo razmislek o tem, da je za te strokovnjake (podobno pa tudi za ostale), ki želijo biti sodni izvedenci in cenilci s teh področij pogoj, da so objavljeni na ustreznem javno objavljenem seznamu (register pooblaščenih revizorjev, pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti podjetij, nepremičnin ter strojev in opreme, seznam aktivnih preizkušenih računovodij, aktivnih preizkušenih davčnikov, aktivnih preizkušenih notranjih revizorjev in aktivnih

preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov). Osebe iz navedenih strok, ki niso objavljene v ustreznem registru ali seznamu ne morejo biti sodni izvedenci oziroma cenilci.

5. Nadzor nad sodnimi izvedenci in cenilci

Obrazložitev:

Sodni izvedenci in cenilci morajo biti predmet nadzora najmanj na šest let. Predmet nadzora je lahko za vse to obdobje vsako izvedeniško mnenje ali drug dokument v katerem se je sodni izvedenec oziroma cenilec skliceval na ta status. Nadzor izvajajo strokovna združenja (nadzorni organi) katerih član je sodni izvedenec oziroma cenilec, po sprejetih pravilih in programu dela. Strokovna združenja nadzor obvezno opravijo tudi na zahtevo ministrstva, pristojnega za pravosodje. Nadzorni organi opravijo nadzor po določbah Zakona o upravnem postopku, ter v primeru ugotovljenih nepravilnosti ustrezno ukrepajo v skladu s svojimi pravili. Primeroma glejte:

<http://www.si-revizija.si/izobrazevanje/dokumenti/pravilnik-krsitve-dop.pdf>

O opravljenih nadzorih nad sodnimi izvedenci oziroma cenilci mora strokovno združenje letno poročati ministrstvu, pristojnemu za pravosodje.

V primeru dokončno ugotovljene hujše kršitve pravil stroke in kodeksa stroke strokovna združenja obvezno obvestijo tudi ministrstvo pristojno za pravosodje. Le to ukrepa v skladu s ZS in razreši sodnega izvedenca oziroma cenilca. Proti dokončno ugotovljeni kršitvi pravil stroke in kodeksa stroke strokovnega združenja ni možno sodno varstvo, če je to predvideno že v okviru postopka nadzora, ki je izveden. Ne glede na navedeno pa ministrstvo pristojno za pravosodje lahko samo izvede nadzor nad sodnimi izvedenci oziroma cenilci.

Morda bi veljalo razmisliti še o naslednjem: vsakdo, ki je imenovan za sodnega cenilca in izvedenca mora ob imenovanju predložiti ministrstvu, pristojnemu za pravosodje tudi bančno garancijo v znesku npr. najmanj XX.000 evrov. Potrebno bi bilo zakonsko urediti, da ministrstvo pristojno za pravosodje, lahko to garancijo unovči v vseh tistih primerih, ko na podlagi ugotovljene hujše kršitve pravil stroke razreši sodnega izvedenca oziroma cenilca.

6. Ureditev prehodnega obdobja

Obrazložitev:

Glede na to, da je potrebno področje sodnega izvedeništva in cenilstva urediti predlagamo, da ministrstvo pristojno za pravosodje tudi v Zakonu o sodiščih predlaga ustrezno novo ureditev in v prehodnih določbah zakona določi, da morajo že imenovani sodni izvedenci in cenilci, ki po novi ureditvi ne izpolnjujejo predpisanih pogojev v prehodnem obdobju (na primer treh let) zadostiti novim zahtevam ZS; v nasprotnem jih ministrstvo pristojno za pravosodje izbriše iz seznama.

Navedli smo le temeljna izhodišča, ki bi jim bilo treba po našem mnenju proučiti pri pripravi predloga sprememb ureditve delovanja sodnih izvedencev in cenilcev.

Lep pozdrav.

dr. Samo Javornik
predsednik Strokovnega sveta
Slovenskega inštituta za revizijo

 SLOVENSKI INŠTITUT
ZA REVIZIJO
Ljubljana, Dušojkova cesta 10/5